

LEGAL HOLIDAY

YARCHEI KALLAH

MINNEAPOLIS COMMUNITY KOLLEL

AMIRA L'AKUM ON SHABBOS

WHAT CAN BE ASKED OF A NON-JEW

SOURCES / מראי מקומות

- (1) שמות פרק י"ב פסוק ט"ז ורש"י
- (2) משנה ברורה או"ח סי' רמג
- (3) משנה שבת קכא.
- (4) משנה שבת קכב.
- (5) גמרא ביצה כד: עם רש"י ותוספות
- (6) ביאור הלכה סי' שז סע' יד
- (7) ריטב"א שבת קכב:
- (8) שלחן ערוך או"ח סי' רעו סע' ד
- (9) גמרא ביצה כד:-כה. עם רש"י

1

שמות יב בא

מז וביום הראשון

מקרא קודש וביום השביעי
מקרא קודש יהיה לכם כל-
מלאכה לא יעשה בהם אך אשר
יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה
לכם:

רשיי
לא יעשה בהם. אפי' ע"י אחרים:

2

הלכות שבת סימן רמג

משנה ברורה

(ה) בשליחותו של ישראל. וזהו אסור גמור, כמו שאמרו בכמה מקומות, דאמירה לאינו יהודי שבות, וְאֶסְמְכוּהוּ אֶקְרָא דְּכָל מְלָאכָה לֹא יַעֲשֶׂה בָהֶם, וְלֹא כְּתִיב לֹא תַעֲשֶׂה, לְרַמּוֹז דְּאֶפְלוּ עַל יְדֵי אַחֲרִים לֹא יַעֲשֶׂה, וְאֶפְלוּ כְּשַׁעוֹשָׁה בְּעֶצְמוֹ מְלָאכָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּשִׁבְלוֹ, גַּם כֵּן צָרִיךְ לְמַחֲוֹת בִּידּוֹ:

שער הציזון

ז. עיני בית יוסף
בסוף סימן רמד מה שכתב על המכילתא בשם הסמ"ג, דספוקי מספקא לה אולי הוא דרשא גמורה, ועיני לבוש, אבל מפל הפוסקים משמע דהוא רק מדרבנן. ועיני ברמב"ן שכתב גם כן דנסחא מטעית היא במכילתא, וכן הסכים הגר"א בהגהותיו על המכילתא דנסחא העקריית היא כמו שהעתק בילקוט, וממילא מפרש בהדיא דאין בו אסור דאורייתא:

3

כל כתבי פרק ששה עשר שבת קכא.

מתני' (א) זכרי שבא

לכבות אין אומרים לו כבה ואל תכבה מפני שאין שבייתו עליהן אבל קמן שבא לכבות אין שומעין לו מפני ששבייתו עליהן:

4

קכב.

כל כתבי פרק ששה עשר שבת

מתני' זכרי שהדליק

את הנר משתמש לאורו ישראל ואם בשביל ישראל אסור

כד:

איין צדין פרק שלישי ביצה

נכרי שהביא דורון לישראל ביום טוב
אם יש מאותו המין במחובר אסור
ולערב נמי אסורין בכדי שיעשו

רש"י

תוספות

איין זה הטעם¹ חלא הטעם שמה יאמר
לנכרי לך ולקט

: ודערב אסורין בכדי שיעשו.

כדי שלא יהנה ממלאכת יו"ט.

6

באור הלכה

יד [*יא] טוב לזהר שלא יגע בה. אבל הקריאה או על כל פנים העיון מתר, כמבאר בבית יוסף, ורק על הנגיעה מחמיר לכתחלה דטוב לזהר משום מקצה. ועין בבאור הגר"א וכן בשארי אחרונים דמסקי דעל הנגיעה אין להחמיר, דאין בזה משום מקצה, וכמו שכתבתי במשנה ברורה, אבל על עצם הקריאה או העיון מפקפק הגר"א מאד, הלא נהנה מי שהובא בשבילו מחוץ לתחום, ואף שמישב לבסוף, דהשלחן ערוך יסבר כהפוסקים דסבירא להו דטעם האסור שאסרו להנות בשבת מי שהובא בשבילו איננו מטעם שלא ינה ממלאכת שבת, כי אם מטעם שלא יאמר לאינו יהודי להביא לכתחלה בשבת, וזה לא ש"ך כאן, וכמו שכתבנו במשנה ברורה, עין שם בהגר"א, אבל נמצא לפי זה דדין זה יהיה תלוי באשלי רב"ב.

7

ריטב"א דף קכא ע"ב שבת

מפני שאין שבתתן עליך. פי' דאע"ג דאמרינן בסיפא דמתני'
(לקמן קכ"ב ע"א) כי כל מה שעשה נכרי בשביל ישראל
אסור אע"פ שעשה אותו מעצמו. התם הוא כשעושה מלאכה
שישראל נהנה במלאכתו ממש אבל הכא אין הישראל (נהנים)
[נהנה] בגופו של כיבוי אלא (שסליק) [שסילק] מעליו נזק רסה):

הַלְכוֹת שֶׁבֶת סִימָן רַעוּ.

ד. ^טאם יש נר בבית ישראל ובא אינו יהודי והדליק נר אחר, (זכ) מתר להשתמש לאורו בעוד נר ראשון דולק, ^[י"א*](זג) אבל לאחר שיכבה הראשון אסור להשתמש 'לאור השני, ^[י"ב*]וכן אם נתן שמן בנר הדולק (זד) מתר להשתמש עד כדי שיכלה השמן שהיה בו כבר ואחר כך אסור. הגה (זה) ומתר (זו) למחות באינו יהודי שבא (זי) להדליק נר או להוסיף שמן (טור):

כד:- כה. אין צדין פרק שלישי ביצה

חוי' לתחום אסורין.

ואי משום שנעשה צו איסור צמצילו א"כ
לישראל אחר נמי אסור דנכרי שהדליק את הנר צמצת תנן (שצח ז' דף
קכג.) אם צמציל ישראל אסור ולא חלקו צינו לחצרו וי"ל דגצי איסור
תחומין דרצנן לא אחמור כולי האי
ודיין אם אסרוהו על זה

ואם אין
מאותו המין במחובר תוך התחום מותר
חוי' לתחום אסור ^ו והבא בשביל ישראל זה
מותר לישראל אחר